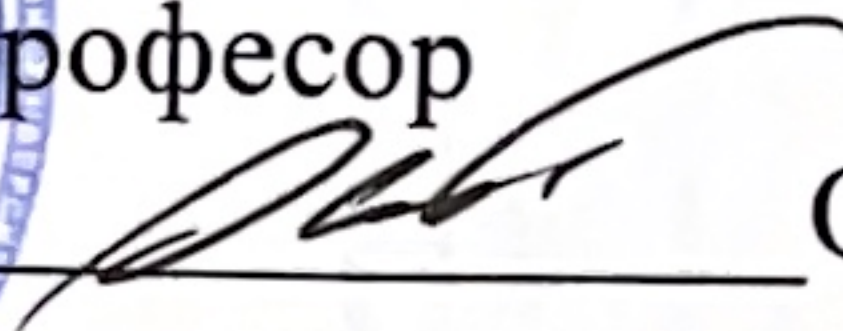

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор ДНП «Львівський національний
медичний університет
імені Данила Галицького»
д.м.н. професор

 Орест ЧЕМЕРИС

_____ 2026р.

ВИСНОВОК ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Беляка Валентина Олександровича

здобувача ступеня доктора філософії

«Криза ідентичності та психоемоційні розлади у хворих із злоякісними пухлинами жіночої репродуктивної системи.—»

за спеціальністю: 222 - Медицина

Актуальність. Злоякісні новоутворення нині займають одне з провідних місць серед глобальних проблем громадського здоров'я, оскільки характеризуються високою поширеністю за рахунок старіння населення, збільшення дії зовнішніх шкідливих чинників та накопичення генних мутацій, значною смертністю, надзвичайним психологічним та соціальноекономічним тягарем. Особливе місце серед онкопатології посідають онкологічні захворювання жіночої репродуктивної системи, частота яких щороку зростає у всьому світі .

Через свою клінічну суть онкогінекологічні захворювання часто потребують проведення тотальних чи субтотальних органектомічних операцій, які виявляються не тільки травматичними фізично, але й зумовлюють серйозні психічні страждання, підриваючи її ментальне здоров'я та спричиняючи кризу ідентичності. Діагноз гінекологічного раку сам по собі є тяжким психотравмуючим фактором, а наслідки лікування, які включають видалення

матки та яєчників, роблять кризу ідентичності та супутні психоемоційні розлади майже облігатними .

За даними різних авторів, онкологічні захворювання жіночої репродуктивної системи часто супроводжуються депресивними переживаннями, тривогою, порушеннями сну, дратівливістю та різкими коливаннями настрою. Проте досить часто ці симптоми залишаються без належної уваги, оскільки їх відносять до проявів основного захворювання . Проте така психопатологічна симптоматика сприяє загостренню та посиленню кризи ідентичності пацієнток з онкогінекологічною патологією .

Хоча криза ідентичності та супутні психоемоційні розлади наразі активно вивчаються, єдиної стандартизованої програми допомоги жінкам, що пережили онкологічні захворювання жіночої репродуктивної системи, наразі не існує, що робить вивчення феномену кризи ідентичності та психоемоційних розладів внаслідок органектомічних операцій репродуктивної системи у жінок, а також розробки онкопсихотерапевтичного підходу та принципів їх таргетування актуальною задачею сучасної психіатрії.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота є фрагментом комплексної науково-дослідної роботи кафедри психіатрії, психології та сексології ДНП «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького» «Медико-соціальні аспекти психотичних та межових станів (типологія, нозологічна специфіка, терапевтичні інтервенції та превентивні стратегії)» (державний реєстраційний № 0120u105731 ; терміни виконання 2020-2025pp.). Дисертант є співвиконавцем теми.

Особистий внесок здобувача.

Дисертаційне дослідження є самостійною завершеною науковою роботою здобувача. Автор самостійно проаналізував сучасну наукову літературу та провів патентний пошук за темою дисертації, визначив методи дослідження, які використовувалися під час роботи. Здобувач особисто обстежував та проводив анкетування пацієнток, проводив поглиблене дообстеження, інтерв'ю та психотерапевтичні сесії, здійснював первинну обробку результатів досліджень, сформував електронну базу даних та групи

пацієнтів, підібрав та застосував відповідні методи статистичної обробки, обрав способи візуалізації даних, проаналізував отримані результати, власноруч написав усі розділи дисертації та сформулював висновки. У друкованих працях, що опубліковані за результатами дисертаційного дослідження, використано матеріал автора, а співавтори здійснювали участь у діагностично-лікувальному процесі та забезпечували консультативно-технічну допомогу.

Новизна дослідження та одержаних результатів.

У дослідженні розроблено алгоритм активного скринінгу для виявлення психоемоційних розладів та кризи ідентичності у хворих із злякисними пухлинами жіночої репродуктивної системи після успішного завершення протипухлинного лікування за участю лікуючих лікарів-неспціалістів у сфері ментального здоров'я.

Вперше описано клініко-психологічний феномен кризи ідентичності в онкогінекологічних хворих та виявлено роль органектомічних операцій як тригера кризи ідентичності у цієї категорії пацієнтів.

Вперше проведено аналіз клініко-психопатологічних і патопсихологічних особливостей феномену кризи ідентичності у жінок, що перенесли органектомічні операції репродуктивної системи, що надає можливість профілактичних втручань на доопераційному етапі та після завершення лікування.

Виявлено фактори опосередковування виникнення кризи ідентичності та комплікації останньої психоемоційними розладами депресивного, анксйозного, фобічного, ідеаторного кіл, що дозволяє вдосконалити діагностичні процеси.

Проведено клініко-психопатологічний та патопсихологічний аналіз виникаючих внаслідок кризи ідентичності психоемоційних розладів, зокрема за рахунок скринінгу, що дозволило виявити ризик підвищення останніх у віддаленому післяопераційному періоді.

Теоретичне значення отриманих результатів.

Теоретичні положення використовуються у навчальному процесі на кафедрі психіатрії, психології і сексології ДНП «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького».

Практичне значення одержаних результатів. У дослідженні доведена необхідність проведення активного скринінгу для виявлення кризи ідентичності та психоемоційних розладів у пацієнток після успішного завершення протипухлинного лікування, встановлені терміни проведення такого скринінгу – не швидше ніж 6 місяців після завершення лікування, дані рекомендації щодо участі у проведенні скринінгу. . Дисертантом розроблений етапний алгоритм сортування хворих та їх консультування/дообстеження за результатами первинного скринінгу з використанням опитувальника « NCCN дистрес термометр».

Практичне значення отриманих результатів полягає також у встановленні клініко-психологічних категорій, через які у жінок з онкогінекологічними захворюваннями опосередковуються психоемоційні порушення та власне криза ідентичності, що дозволило зробити їх мішенями комплексного психотерапевтичного та психофармакотерапевтичного впливу.

Було розроблено також онкопсихотерапевтичний підход та принципи таргетування психоемоційних розладів та кризи ідентичності, що дозволо покращити результати їх лікування.

Основні результати дисертаційної роботи впроваджені та використовуються у практичній роботі КНП ЛОР « Львівський онкологічний регіональний лікувально-діагностичний центр», КНП "Хмельницький обласний протипухлинний центр" ХОР.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Підтверджується теоретичною розробкою базових положень, результатами апробації, відповідністю клінічних результатів, відповідністю результатам інших авторів. Усі документи оформлені згідно з вимогами,

результати досліджень проаналізовано сучасними статистичними методами. Зауважень щодо первинної документації немає. При порівнянні узагальнених даних із фактичними матеріалами виявлено їх повну відповідність. Аналіз опублікованих праць свідчить, що матеріали дисертації висвітлені в ній повноцінно і не повторюються. Основні положення дисертації апробовано на науково-практичних конференціях.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях.

Результати дисертації відображено у 8 публікаціях, з яких 5 фахових статей відповідно до «Переліку» МОН України, 2 тез доповідей та 1 нововведення.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ:

1. Belyak V, Bilobryvka R, Slipetsky R, Yakubets O, Volodko N. NCCN DISTRESS THERMOMETER AS A SCREENING TOOL FOR DETECTING PSYCHOEMOTIONAL DISORDERS IN PATIENTS WITH MALIGNANT TUMORS OF THE FEMALE REPRODUCTIVE SYSTEM . Proc Shevchenko Sci Soc Med Sci. 2024 Jun.;73(1). DOI: <https://doi.org/10.25040/ntsh2024.01.14>

2. Нововведення: Застосування NCCN дістрес термометра у хворих зі злоякісними пухлинами репродуктивної системи для виявлення психоемоційних розладів після завершення лікування з приводу раку. Реєстр № 165/10/24 в «Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я». Київ; 2023. Вип. 10. С. 219-220.

3. Abstract WCP 2023 (28 Sept-1 Oct 2023 Vienna)

Belyak V. , Bilobryvka R. “ Application of NCCN distress termometer in patient with gynecological cancer for dostress assesment and psychoemotional concerns detections after successful completion of cancer treatment.”

4.Тези на науково-практичній конференції з міжнародною участю “ Психічне , сексуальне та репродуктивне здоров я в умовах війни” 17-18 червня 2024 р. м. Львів. “NCCN дістрес термометр як інструмент скринінгу для

виявлення психоемоційних розладів у хворих зі злоякісними пухлинами жіночої репродуктивної системи”

5. Беляк В. О., Білобровка Р. І. Втрата органа як тригер кризи ідентичності у жінок зі злоякісними пухлинами репродуктивної системи (огляд літератури) // В. О. Беляк, Р. І. Білобровка. Український вісник психоневрології. 2024. Т.33, №4 (125). С. 123-128. DOI: <https://doi.org/10.36927/2079-0325-V33-is4-2025-16>

6. Беляк В. О. Онкопсихотерапевтичний підхід та принципи таргетування психоемоційних розладів та кризи ідентичності при онкогінекологічних захворюваннях// В. О. Беляк. Чоловіче здоров'я, гендерна та психосоматична медицина. 2025. №1-2 (20-21). С. 57-69. DOI: 10.37321/ujmh.2025.1-2-07

7. Грицай І. Р., Володько Н. А., Беляк В. О. Фактори впливу на перебіг рецидивного раку яєчників. Презентація клінічного випадку// І. Р. Грицай, Н. А. Володько, В. О. Беляк. Український радіологічний та онкологічний журнал. 2025. Т. 33. № 4. С. 381–391 DOI: <https://doi.org/10.46879/ukroj.4.2025.381-391>

8. Belyak, V., Bilobryvka, R., & Yakubets, O. (2025). Features of the formation of psycho-emotional disorders and identity crisis in patients with tumors of the reproductive system after hysterectomy. REPRODUCTIVE ENDOCRINOLOGY, (78), 75–85. <https://doi.org/10.18370/2309-4117.2025.78.75-85>

Апробація результатів дисертації.

Основні положення роботи були викладені та обговорені на засіданнях кафедри психіатрії, психології та сексології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, а також науково-практичних конференціях:

1. На Всесвітньому конгресі психіатрів - WCP 2023 (28 Sept-1 Oct 2023 Vienna) Belyak V. , Bilobryvka R. “ Application of NCCN distress termometer in patient with gynecological cancer for dostress assesment and psychoemotional concerns detections after successful completion of cancer treatment.”

2. На ювілейному міжнародному форумі “ Медицина України та світу:основи, реалії та стратегічні перспективи” 13-16 грудня 2023 м. Львів

В.Беляк “ Психопатологічні механізми формування кризи ідентичності у пацієнтів із злоякісними пухлинами репродуктивної системи “- стендова доповідь.

3. На науково-практичній конференції з міжнародною участю “ Психічне , сексуальне та репродуктивне здоров'я в умовах війни” 17-18 червня 2024 р. Беляк В.О. “NCCN дистрес термометр як інструмент скринінгу для виявлення психоемоційних розладів у хворих зі злоякісними пухлинами жіночої репродуктивної системи” -усна доповідь

Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертаційних досліджень. Проведення дисертаційного дослідження було схвалено комісією з питань етики наукових досліджень Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (протокол № 1 від 23.01.2023, протокол № 11 від 17.11.2025).

Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення.

Дисертація складається зі вступу, п'яти розділів з висновками, загальних висновків, списку використаних джерел. Обсяг дисертації складає 159 сторінок друкованого тексту, її проілюстровано 4 рисунками, 6 таблицями. Список використаної літератури містить 143 джерел, у тому числі 111 – іноземною мовою.

Зауваження до дисертації щодо її змісту та оформлення. Принципових зауважень до змісту, оформлення та наукового рівня роботи немає.

Відповідність дисертації вимогам, що пред'являються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

За формою та структурою дисертаційна робота відповідає вимогам щодо кваліфікаційної наукової праці, оформлена згідно вимогам наказу МОН України №44 від 12.01.2022.р. (зі змінами).

Ухвала наукового семінару кафедри

Заслухавши та обговоривши доповідь **Беляка Валентина Олександровича**, а також за результатами попередньої експертизи представленої дисертації на фаховому семінарі кафедри психіатрії, психології і сексології ДНП «Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького», прийнято висновок щодо дисертації **«Криза ідентичності та психоемоційні розлади у хворих із злоякісними пухлинами жіночої репродуктивної системи»**:

1. Дисертація **Беляка Валентина Олександровича «Криза ідентичності та психоемоційні розлади у хворих із злоякісними пухлинами жіночої репродуктивної системи»** є завершеною науковою працею, виконаною на актуальну тему, яка містить нові науково обгрунтовані результати, що в сукупності вирішують важливе наукове завдання.
2. В наукових публікаціях повністю відображені основні результати дисертації, серед них 5 фахових статей відповідно до «Переліку» МОН України, 3 тез доповідей, 1 нововведення, 1 інформаційний лист.
3. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України №40 від 12.01.2017р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44).
4. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей **Беляка В.О.** дисертація **«Криза ідентичності та психоемоційні розлади у хворих із злоякісними пухлинами жіночої репродуктивної системи»**: рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували :

- «за» - 7,
- «проти» - 0,
- «утримались» - 0.

Рекомендується Вченій раді ЛНМУ утворити разову спеціалізовану вчену раду для розгляду та проведення разового захисту дисертації у складі:

Голова спеціалізованої вченої ради: завідувачка кафедри психіатрії та дитячої психіатрії, психотерапії та клінічної психології ФПДО

ДНП «Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького», доктор медичних наук, професорка **Рахман Людмила Володимирівна.**

Рецензент: доцент кафедри психіатрії ДНП «Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького », доктор медичних наук, Фітькало Олег Степанович.

Офіційний опонент: завідувач кафедри психіатрії та наркології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця , професор, доктор медичних наук **Напрієнко Олександр Костянтинівич**

Офіційний опонент: завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор **Опря Євген Васильович.**

Офіційний опонент : професорка кафедри психіатрії, наркології та медичної психології Полтавського державного медичного університету, доктор медичних наук **Животовська Лілія Валентинівна.**

Голова засідання кафедри

Психіатрії, психології і сексології

ДНП «Львівський національний

медичний університет імені Данила Галицького»

кандидат медичних наук, доцент

Карпінська Р.І.